

Sisäministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo.sm@gov.fi

LAUSUNTO

17.12.2025

Dnro 479/2025

Lausuntopyyntö 11.11.2025, VN/16276/2024

HANKE AMPUMARATOJEN TOIMINNAN TURVAAMISEKSI JA UUSIEN AMPUMARATOJEN PERUSTAMISEN EDISTÄMISEKSI

Paliskuntain yhdistys kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Sisäministeriö pyytää lausuntoa hallituksen esityksestä ampumaratalain ja ympäristönsuojelulain muuttamisesta sekä valtioneuvoston asetuksesta valtioneuvoston ohjesäännön 15 ja 24 §:n muuttamisesta. Lain keskeisin tavoite on muuttaa ampumaratalakia ja ympäristönsuojelulakia. Ampumaratojen käytöstä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä, pohjaveden pilaantumisen estämistä sekä ampumaradasta omaisuudelle ja terveydelle aiheutuvan haitan ehkäisemistä koskevat säännökset ehdotetaan sisällytettäväksi pääosin ampumaratalakiin. Ampumaratalaki olisi ampumaratojen osalta sekä turvallisuutta että ympäristönsuojelua koskeva laki. Ympäristönsuojelulakia sovellettaisiin ampumaratoihin vain rajoitetusti. Ampumaratoja koskevat ympäristönsuojelulain lupa- ja valvontaviranomaistehtävät sekä lain nojalla tehtävien ilmoitusten käsittely siirtyisivät nykyisiltä lupaviranomaisilta eli pääosin kunnilta ampumarataluvat ja ampumaratalain nojalla tehtävät ilmoitukset käsittelevälle viranomaiselle. Se toimisi myös valvontaviranomaisena.

Muut mahdolliset näkemykset ja huomiot esitysluonnoksesta: Poronhoidon huomioiminen ampumaratojen toiminnan turvaamisessa ja uusien ampumaratojen perustamisen edistämisessä.

Poronhoito on merkittävä ja pitkän historian omaava maankäyttömuoto. Poronhoitolaki (PHL 848/1990) on erityislaki, joka tulee ottaa huomioon poronhoitoalueella toimittaessa. Poronhoito-oikeus ja siihen kiinteästi kuuluva vapaa laidunnusoikeus on ikaikainen nautintaoikeus, joka on suoraan poronhoito-alueilla turvattu erityinen oikeus (PHL 3§). Poronhoito-alueissa (53§) säädetään myös, että suunnitellessaan valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä, valtion viranomaisen on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajan kanssa. PHL 53§:n kaltaisia neuvotte-luita suositellaan käytäväksi muillakin kuin valtion omistamilla mailla, sillä ne on todettu hyväksi keinoksi yhteensovittaa poronhoitoa ja muita maankäytön muotoja kaavoituksessa. Maakuntakaavamääräykset voivat myös ohjata neuvottelujen käymiseen.

Esitämme lakiluonnoksen 5 a §:ää täydennettäväksi paliskuntien kuulemisen osalta. Lupaviranomaisen on pyydettävä ampumaradasta lausunto asianosaiselta paliskunnalta. Poronhoitoalueella maankäytön osalta on aina kuultava paliskuntaa, jonka alueelle hanke sijoittuu. Jos vaikutukset ulottuvat naapuripaliskuntiin, on ne kuultava erikseen. Ampumarataluvan haltijan on huolehdittava kustannuksellaan ampuma-alueen riittävästä aitaamisesta, jotta porot eivät pääse alueelle.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Hanna Nurmi
toiminnanjohtaja

Lausunnon valmistelija, lisätiedot: Timo Holappa, etunimi.sukunimi@paliskunnat.fi, +35840678141